

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/43/2016
Identifikačné číslo spisu:	7015200532
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7015200532.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD., v právnej veci navrhovateľa: W. W., bytom J. X/XX, M. I. O., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Košice, so sídlom Moyzesova 18, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 613/2015-KaKE, R. z. 20341/2015 zo dňa 26.03.2015, konajúc o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/24/2015-39 zo dňa 1. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/24/2015-39 zo dňa 1. apríla 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zrušil podľa § 250j ods. 2 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c/ a za použitia § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) rozhodnutie odporcu sp. zn. 613/2015-KaKE, R. z. 20341/2015 zo dňa 26.03.2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

1.2 Napadnutým rozhodnutím odporca odňal nárok navrhovateľovi na poskytnutie právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „ZoPPP“) vo veci zastupovania navrhovateľa v konaní o vydanie hnutelných vecí. Podkladom pre rozhodnutie odporcu bolo oznámenie určenej advokátky JUDr. Ľubomíry Bašistovej Virovej zo dňa 19.12.2014 doručené odporcovi dňa 23.12.2014.

1.3 Krajský súd zistil z predloženého administratívneho spisu, že advokátka JUDr. Ľubomíra Bašistova Virová (ďalej aj „advokátka“) zaslala odpoveď na žiadosť Centra právnej pomoci, zo dňa 24.11.2014, v ktorej uviedla, že navrhovateľ poskytoval ich advokátskej kancelárii podklady, ktoré však neboli dostatočné na spísanie žaloby o vydanie hnutelných vecí v takej podobe, v ktorej by bol ako návrh na začatie konania prípustný a v zmysle petitu vykonateľný. Z tohto dôvodu bol navrhovateľ vyzvaný na

doplnenie odovzdaných materiálov. Napriek výzve, tieto materiály navrhovateľ nedodal.

1.4 Podľa vyjadrenia advokátky, navrhovateľa viackrát kontaktovala, no bezúspešne, a aj pre tieto okolnosti objektívne nedokáže zabezpečiť ďalšie kroky v rámci právnej pomoci.

1.5 Podľa zistení krajského súdu, z priloženého spisového materiálu nevyplýva, že by advokátka k vyššie uvedenej veci pripojila korešpondenciu s navrhovateľom, ktorá by preukazovala, že navrhovateľ bol skutočne vyzvaný na doplnenie predmetných materiálov, prípadne, že na jej zásielky navrhovateľ neodpovedal tak, ako to advokátka vo svojej odpovedi na žiadosť CPP uvádza.

1.6 Krajský súd bol toho názoru, že pokiaľ advokátka JUDr. Ľubomíra Bašistová Virová v odpovedi na žiadosť CPP zo dňa 24.11.2014 uviedla, že navrhovateľ bol počas posledného obdobia viackrát kontaktovaný, bolo povinnosťou odporcu žiadať od advokátky predloženie týchto zásielok a oboznámiť sa s ich obsahom. Následne, v prípade, že by odporca z obsahu zásielok adresovaných advokátkou navrhovateľovi mal za preukázané, že navrhovateľ bol riadne vyzývaný na poskytnutie súčinnosti, a na túto nereagoval, až v takomto prípade mohol odporca skutočne vyhodnotiť, či navrhovateľ poskytuje alebo neposkytuje potrebnú súčinnosť.

1.7 Krajský súd sa domnieval, že pokiaľ odporca vychádzal len z údajov uvedených advokátkou, v jej odpovedi na žiadosť CPP, a pritom nežiadal ďalšie dôkazy, ktoré by preukazovali jej tvrdenia, odporca v predmetnej veci nedostatočne zistil skutkový stav.

1.8 Krajský súd mal za to, že pokiaľ navrhovateľovi ako osobe neznalej práva bol rozhodnutím CPP sp. zn. 2N 1882/12 zo dňa 09.10.2012 priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci v právnej veci o vydanie hnutelných vecí, preto pokiaľ by mu bol odňatý nárok na poskytnutie tejto právnej pomoci na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu odporcom, bolo by porušené právo navrhovateľa na súdnu ochranu na nestrannom a nezávislom súde (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR).

2.

2.1 Proti tomuto rozsudku podal odporca odvolanie v lehote ustanovenej zákonom, podľa § 250s O.s.p. z dôvodu, že rozsudok súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzal rozsudok súdu, je v rozpore s obsahom spisov.

2.2 Podľa názoru odporcu, súd nebral do úvahy skutočnosť, že advokátka svoje vyjadrenie zaslala navrhovateľovi na vyjadrenie, pričom navrhovateľ vo svojom vyjadrení k tvrdeniam advokátky tieto nijako nerozporoval.

2.3 CPP zároveň zaslalo navrhovateľovi výzvu, aby sa vyjadril ku skutočnostiam uvedeným v oznámení určenej advokátky. Pričom navrhovateľ nijako tvrdenia určenej advokátky nepoprel, nespochybnil ani nerozporoval.

2.4 V čase vydania napadnutého rozhodnutia navrhovateľ neuvádzal žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali tvrdenia určenej advokátky o tom, že jej neposkytuje súčinnosť. Vzhľadom k tomu odporca nemal dôvod požadovať od advokátky predloženie zásielok, ktorými ho vyzývala na súčinnosť a vykonávať o tejto skutočnosti dokazovanie.

2.5 Odporca je presvedčený, že ak navrhovateľ nepoprel tvrdenia určenej advokátky, neuviedol žiadne dôvody a skutočnosti k posudzovanej otázke, CPP nemalo teda dôvod domýšľať si relevantné dôvody v jeho prospech a vykonávať ďalšie dôkazy k týmto dôvodom. Preto odporca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/24/2015-39 zo dňa 01.04.2016 zmenil tak, že potvrdí rozhodnutie odporcu sp. zn. 613/2015-KaKE, R. z. 20341/2015 zo dňa 26.03.2015.

3.

3.1 Navrhovateľovi bolo odvolanie odporcu doručené dňa 23.06.2016.

3.2 Navrhovateľ nevyužil svoje právo na podanie vyjadrenia k odvolaniu odporcu.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá

O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

4.2 V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

4.3 Podľa ustanovení tretej hlavy druhej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 O.s.p.).

4.4 Podľa § 6 ods. 1 zákona o bezplatnej právnej pomoci fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak:

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

4.5 Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z.

(1) Centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak

- a) oprávnená osoba neposkytuje centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť,
- b) sa v priebehu poskytovania právnej pomoci zistí, oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi; ustanovenie § 6b tým nie je dotknuté,
- c) oprávnená osoba do troch mesiacov od vydania právoplatného rozhodnutia o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci neuzavrie s centrom alebo určeným advokátom dohodu, alebo s určeným mediátorom dohodu o začatí mediácie, alebo neudelí plnomocenstvo centru alebo určenému advokátovi a nejde o prípad preukázanej nečinnosti advokáta alebo jeho vzťahu k protistrane,
- d) vyjde najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov alebo,
- e) oprávnená osoba nevyhovie výzve podľa § 13 ods. 3

(2) Proti rozhodnutiu o odňatí poskytovania právnej pomoci možno v lehote 15 dní od odručenia rozhodnutia podať prostredníctvom centra odvolanie na príslušný krajský súd; o tomto centrum oprávnenú osobu náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

4.6 Spornou skutočnosťou v prejednávanej veci je otázka, či odporca dostatočným spôsobom zistil skutkový stav vo veci ohľadom súčinnosti oprávneného klienta CPP a určenej advokátky JUDr. Ľubomíry Bašistovej Virovej, a to do takej miery, aby odporca mohol na základe takto zisteného skutkového stavu rozhodnúť v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z., o odňatí poskytovanej právnej pomoci.

4.7 Z predloženého spisového materiálu vrátane administratívneho spisu a podaní navrhovateľa nesporne vyplýva, že sa domáhal priznania nároku na bezplatnú právnu pomoc v právnych veciach: „marenie výkonu úradných rozhodnutí z r. 2005, 2010 o doživotnom práve užívania časti rodinného domu na Mlynskej 23, v Spišskej Novej Vsi, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co257/2005, rozsudok Krajského súdu v Košiciach 2Co/29-2010“, ako to vyplýva z navrhovateľom podanej žiadosti, prijatej odporcom, kancelária Košice, dňa 06.06.2012.

4.8 Na základe výzvy CPP zo dňa 08.06.2012 došlo k spresneniu žiadosti, a to vo rozsahu požadovanej právnej pomoci - vydanie hnutelných vecí v celkovej výške 4.054,- €, s dodaním súpisu hnutelných vecí, ich hodnoty, fotodokumentácie, a ďalších podkladov.

4.9 Ku konečnému výberu advokáta a uzavretiu zmluvy o poskytovaní právnych služieb,

4.10 Podľa predloženého administratívneho spisu odporca v zmysle zákona zisťoval v priebehu trvania poskytovania právnej pomoci, či naďalej trvá nárok na jej poberanie. V rámci odpovedí oprávneného v liste zo dňa 26.02.2014 - doručeného CPP dňa 27.02.2014, navrhovateľ o. i. uvádza, že „k posunu riešenia v požadovaných veciach k dnešnému dňu nedošlo“.

4.11 Následne odporca zaslal žiadosť o vyjadrenie určenej advokátke ohľadom informácií o výsledku konania, avšak až dňa 24.11.2014, t.j. takmer po 9 mesiacoch.

4.12 Poverená advokátka JUDr. Ľubomíra Bašistová Virová, odpovedala na výzvu CPP listom zo dňa 19.12.2014, v ktorom konštatovala po prvýkrát, že oprávnený neposkytol podklady v dostatočnej miere, pričom bol vyzvaný na ich doplnenie, a tieto prisľúbil doplniť. Následne, bol viackrát osobne advokátkou neúspešne kontaktovaný. Na zásielky a telefonáty nereagoval.

4.13 CPP na základe predmetného listu vyzvalo oprávneného, aby sa k nemu vyjadril, a to listom zo dňa 09.01.2015, ktorý bol oprávnenému doručený dňa 02.02.2015.

4.14 Navrhovateľ - oprávnený, navštívil kanceláriu CPP dňa 19.02.2015, kde žiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k výzve zo dňa 09.01.2015, nakoľko chce osobne navštíviť určenú advokátku. Zároveň dňa 24.02.2015 podal oznámenie k výzve na vyjadrenie v ktorom konštatoval, že sa zúčastnil na pojednávaní na Okresnom súde Spišská Nová Ves v septembri 2013, kde nebol úspešný, pričom vyjadril domnienku, že zastupujúca koncipientka nemohla svojimi skúsenosťami ovplyvniť priebeh nepriaznivo sa vyvíjajúceho súdneho konania, zároveň potvrdil, že v čase od r. 2013 do 2014 bol 7 krát hospitalizovaný s operačnými zákrokmi a je v starostlivosti lekárov, zároveň skonštatoval, že pani advokátka je t. č. na materskej dovolenke.

4.15 Odporca na základe vyššie opísaného postupu vydal napadnuté rozhodnutie sp. zn. 613/2015-KaKE, r. z. 20341/2015, v odôvodnení ktorého uviedol, že navrhovateľom spomínané súdne pojednávanie zo septembra 2013 muselo byť v inej právnej veci, pretože podľa vyjadrení advokátky v právnej veci vydania hnutelných vecí doposiaľ nebolo možné podať návrh na začatie konania. Zároveň sa domnieva, že doba od 02.11.2012 do dňa 19.12.2014 je dostatočná na to, aby oprávnený - navrhovateľ v prípade záujmu o právnu pomoc mohol a mal poskytnúť určenému advokátovi súčinnosť.

4.16 Navrhovateľ dňa 20.04.2015 podal odvolanie voči predmetnému rozhodnutiu pre neadekvátne preukázanie skutočností, ktoré mali zdôvodniť jeho rozhodnutie. Tvrdil, že zodpovedne spolupracoval pri spísaní návrhu žalôb, všetky podstatné náležitosti a doklady osobne proti podpisu odovzdal, do prvého pojednávania na súde v septembri 2013, viackrát osobne navštívil advokátsku kanceláriu vo veci spolupráce s cieľom čo najlepšie objasniť príčinné súvislosti jeho prípadu. Za celé obdobie sa s určenou advokátkou stretol len dvakrát, a to kvôli jej čerpaniu materskej dovolenky. Bol odkázaný len na pracovníkov advokátskej kancelárie, ktorí striedajúc sa, v krátkom čase, sa nemohli dôkladne oboznámiť s podrobnosťami jeho zložitého a vážneho prípadu. Je presvedčený, že zo strany AK nebola jeho prípadu venovaná dostatočná pozornosť, ani vzhľadom na mimoriadnosť jeho prípadu - nedobrovoľného vysťahovania z rodičovského domu, fyzického napadnutia vlastným synom, ohrozovania bezpečnosti jeho zdravia, straty majetku a osobných vecí. Po neúspešnom pojednávaní na úrovni okresného súdu mal byť ubezpečený, že o výsledku odvolania bude informovaný. Napriek tomu, až po 18 mesiacoch, v marci 2015, bol informovaný, že odvolanie bolo úspešné, pričom ani po osobnom stretnutí v advokátskej kancelárii mu nie je známy obsah uznesenia Krajského súdu v Košiciach. Navrhovateľ ďalej vyjadril názor, že je nemysliteľné, aby bol zo strany advokátskej kancelárie presvedčaný, že ide do vopred prehraného sporu (veď získali úspešné odvolanie na Krajskom súde v Košiciach).

4.17 Navrhovateľ je na základe osobnej skúsenosti s doterajším chodom vecí presvedčený, že zo strany určenej advokátskej kancelárie je evidentný nezáujem pokračovať v právnom zastupovaní v tejto právnej veci. Zároveň spochybnil doručenie výzvy k sp. zn. 2N 1882/12 zo strany CPP Košice do advokátskej

kancelárie.

4.18 Navrhovateľ ďalej vyjadril presvedčenie, že viacročné neriešenie citlivého rodinného sporu a návrh na definitívne odňatie nároku na poskytnutie právnej pomoci ho posúva do neriešiteľnej situácie, pričom má za to, že svoje spoločensko-ekonomické pomery dostatočne zdokladoval.

4.19 Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a po preštudovaní celého predloženého súdneho a administratívneho spisu konštatuje, že napadnuté rozhodnutie odporcu nevychádzalo zo správne zisteného skutkového stavu, tak ako to konštatoval vo svojom rozhodnutí krajský súd.

4.20 Vzhľadom na celú dobu, ktorú možno rátať od momentu priznania právnej pomoci (09.10.2012) v tak citlivom rodinnom právnom spore, a počas ktorej ako je vidno z predložených písomností sa navrhovateľ domáhal a naďalej domáha právnej pomoci, nemožno zo strany odporcu rozhodnúť o jej odňatí iba na základe jednostranného tvrdenia určenej advokátky v jednom liste zo dňa 19.12.2014. Je evidentné, že určená advokátka buď osobne alebo prostredníctvom zamestnancov svojej kancelárie komunikovala s navrhovateľom a riešila konanie, ktoré sa malo uskutočniť na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi v septembri 2013, pričom CPP, ani túto skutočnosť poriadne nezistilo a nepreverilo o aké zastupovanie vlastne ide. Ako vidno z predloženého administratívneho spisu, navrhovateľ už vo februári 2014 upozorňoval na to, že v jeho veci nie je nijaký posun. CPP, Kancelária Košice začala overovať stav právnej pomoci až po 9 mesiacoch od tejto informácie (pozri body 4.8 - 4.11).

4.21 Vzhľadom na pretrvávajúce rozpory v tvrdeniach zo strany navrhovateľa, ako aj určenej advokátky JUDr. Ľubomíry Bašistovej Virovej, nie je možné jednoznačne určiť, či došlo k neplneniu si povinnosti zo strany navrhovateľa - oprávneného poberateľa právnej pomoci, alebo naopak o nezáujem zo strany určenej advokátskej kancelárie.

4.22 Najvyšší súd sa preto v plnom rozsahu stotožňuje so zisteniami a závermi Krajského súdu v Košiciach tak, ako ich uviedol vo svojom odôvodnení. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny a v súlade so zákonom potvrdil.

4.23 Vychádzajúc z uvedeného a s ohľadom na to, že vznesené odvolacie námietky neboli spôsobilé na zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozsudku Krajského súdu v Košiciach, Najvyšší súd SR ako súd odvolací, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

4.24 O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250l ods. 2 O.s.p. a podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi ich náhradu pre neúspech v konaní nepriznal.

4.25 Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

4.26 S poukazom na uvedené ustanovenia zákona, rozhodoval súd v tejto veci podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.